

BULETIN DE AVERTIZARE

Nr. 3 din 09 .03.2026

Pentru prevenirea și combaterea organismelor dăunătoare:

Ceutorhynchus napi - Gărgărița tulpinilor de rapiță

Insecta iernează ca adult în stratul superficial al solului de la baza plantelor. Adulții își fac apariția când temperaturile trec de 9 -10°C, zborul intens având loc când temperatura aerului depășește 12°C. Temperatura solului în primii centimetri de adâncime trebuie să ajungă la 6°C.

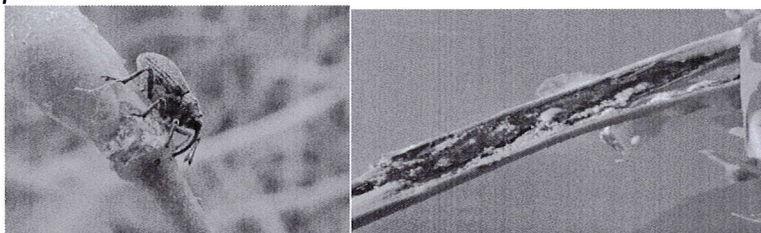
Femelele depun ouăle în tulpinile tinere, preferând vârfulurile lăstarilor.

Adulții produc pagube nesemnificative. Larvele de **Ceutorhynchus napi** pot produce pagube de 30-40% din recoltă, deoarece sapă galerii în tulpinile de rapiță, plantele atacate ramifică bogat, stagnează în creștere și nu formează silicve sau acestea sunt seci și cu semințe de slabă calitate.

Deoarece este distrusă măduva tulpinilor, plantele se pot frânge în urma vijeliilor.

Prevenirea atacului se realizează prin combaterea adulților cât mai timpuriu, la apariția în masă a acestora, până la depunerea ponte. Faza maximă de sensibilitate la atacul gărgărițelor este când tulpinile plantelor sunt mai mici de 20 cm. La o înălțime mai mare femelele nu mai pot depune ouăle cu ușurință în interiorul tulpinii.

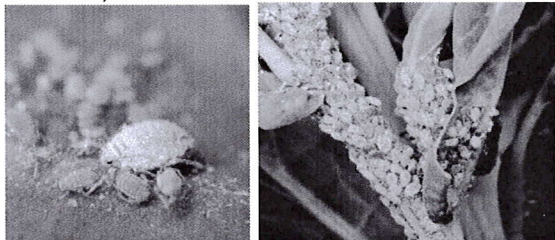
În ultimii ani, în culturile de rapiță, a fost semnalat și dăunătorul **Ceutorhynchus pollidactylus** - gărgărița tulpinilor de varză, a cărui pondere este în creștere. Modul de atac este asemănător ambelor specii.



Brevicoryne brassicae - Păduchele cenușiu al verzei

Dăunător cu mari posibilități de reproducere, prezintă în câmp 16-20 generații de adulți.

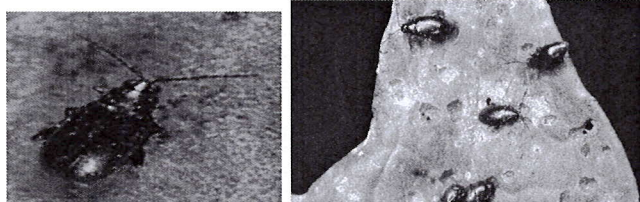
Primele colonii apar primăvara, în cursul lunii aprilie. Formează colonii aglomerate pe meristeme, frunze, tulpini, inflorescențe, flori și silicve din care extrag seva. Ca efect, frunzele se gofrează și plantele se opresc din creștere.



Phyllotreta spp. - Puricii cruciferelor

Dăunătorii iernează ca adulți sub resturi vegetale sau în stratul superficial al solului.

Adulții hibernanți își fac apariția primăvara devreme și sunt activi în zilele însorite și călduroase. Puricii rod epiderma superioară sub formă de mici orificii circulare care duc la ciuruirea frunzelor. Frunzele puternic atacate se usucă. Atacul este periculos în primaverile secetoase.



Se recomandă efectuarea tratamentelor fitosanitare la culturile de rapiță de toamnă, la depistarea dăunătorilor, cu unul din produsele:

1. **DECIS EXPERT 100 EC - 75 ml/ha;**

2. **INAZUMA - 0,15-0,2 kg/ha**

sau alte produse pentru protecție a plantelor omologate pentru a fi utilizate pe teritoriul României.

Phoma lingam (sin. Plenodomus lingam) - Putregaiul negru

Boala poate afecta cultura de rapiță pe întreg ciclu de vegetație, începînd cu faza cotiledonală.

Ciuperca poate ataca toate organele plantei, cotiledoane, frunze, tulpini, colet, rădăcini și silve (în cazuri grave). În condiții favorabile dezvoltării bolii (umiditate ridicată, temperaturi moderate de 12 -18°C) pierderile de recoltă pot ajunge până la 50% din producție.

Infecția începe de obicei în toamnă (infecție primară), fiind realizată de ascosporii formați în resturile vegetale infectate din culturile anterioare.

Pe frunze apar pete circulare albe cu mici corpuri negre în interior care reprezintă forma de înmulțire conidiană (picnidii cu picnospori). De pe frunze infecția se poate extinde pe tulpină și păstăi.

Pe tulpină apar zone adâncite, brune, care pot duce la frângerea plantelor deoarece baza plantei se subțiază.

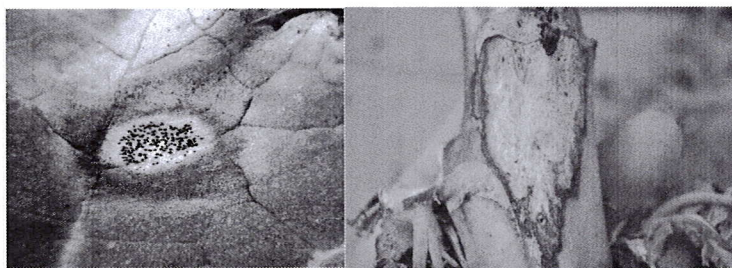
Atacul pe frunze nu produce pagube importante dar favorizează extinderea atacului la baza tulpinii care este cea mai gravă formă de atac.

Pe păstăi apar leziuni brune cu margini negre ce pot duce la infecția semințelor.

Picnidiile sunt fructificațiile asexuate ale ciupercii ce conțin milioane de spori care sunt diseminați pe timp umed putînd fi transportați la distanțe de peste 8 km.

Pentru evitarea apariției bolii cele mai importante sunt măsurile de prevenție:

- rotația culturii la 4 ani, deoarece patogenul supraviețuiește pe resturile vegetale 2-3 ani;
- înființarea noilor culturi la distanțe mari de cele vechi;
- distrugerea prin arătură a resturilor vegetale din cultura anterioară deoarece pe aceste resturi se formează periteciile cu ascospori care asigură infecțiile primare din timpul toamnei
- evitarea semănatului timpuriu care poate însemna infecție timpurie;
- evitarea cultivării rapiței pe soluri lutoase;
- fertilizare echilibrată cu azot;
- evitarea lucrărilor superficiale de pregătire a patului germinativ care pot duce la alungirea hypocotilului apărînd pericolul de cădere și atac de Phoma;
- tratarea semințelor cu fungicide omologate;
- hibrizi rezistenți la atacul de Phoma.



Monitorizarea culturii începe de la sfârșitul lunii septembrie și se recomandă tratamente cu fungicide omologate când 20% din plante prezintă atac de Phoma pe frunze sau la primele semne ale bolii. În condiții optime de umiditate și temperatură boala se dezvoltă rapid, cu infectarea plantelor până la 90% în maxim 10 zile, dacă există sursă de infecție. Tratamentele de toamnă la 3-6 frunze sau 4-8 frunze au rolul de a scădea riscul infecțiilor ulterioare, dacă s-au înregistrat mai multe zile cu

precipitații și temperaturi favorabile. Se ține cont și de sensibilitatea hibridului și vigoarea plantelor.

Primăvara, emisiile maxime de ascospori au loc de obicei în luna aprilie, dar în unele primăveri emisiile de ascospori pot apărea încă de la începutul lunii martie (infecția se poate instala de la temperatura de 8 °C).

Primăvara tratamentele se pot realiza odată cu începerea alungirii paiului, până la buton verde floral alungit, funcție de presiunea de infecție, cu fungicide omologate:

1. CANTUS(LIROSAN - a doua denumire comercială)= 0,2 -0,5 kg/ha, sau alte produse pentru protecție a plantelor omologate pentru a fi utilizate pe teritoriul României.

Alte recomandări:

Citiți cu atenție și respectați măsurile înscrise pe eticheta produsului.

Verificați, cu mare atenție, recomandările cu privire la compatibilitatea produselor atunci când intenționați să aplicați amestecuri de produse de protecție a plantelor !

Luați măsurile ce se impun pentru protecția mediului înconjurător!

Respectați cu strictețe normele de lucru cu produsele pentru protecție a plantelor, normele de protecție și securitatea muncii, de protecție a albinelor și a animalelor în conformitate cu: Legea nr.383/2013 a apiculturii, cu modificările și completările ulterioare și Ordinul nr. 127/1991 al ACA România, Ordinul comun nr. 45/1991 al Ministerului Agriculturii și Alimentației, 15b/3404/1991 al Dep. Pentru Administrație Locală și 1786/TB/1991 al Ministerului Transporturilor, precum și cu Protocolul de colaborare nr. 328432/2015, încheiat cu ROMAPIS (privind implementarea legislației, în vederea protecției familiilor de albine, împotriva intoxicațiilor cu produse pentru protecția plantelor);

Respectați prevederile Ordinului ministrului agriculturii și dezvoltării rurale nr. 297/2017 privind aprobarea Codului de bune practici pentru utilizarea în siguranță a produselor de protecție a plantelor.

Respectați obligațiile ce vă revin conform Ordinului ministrului agriculturii și dezvoltării rurale, al ministrului mediului, apelor și pădurilor și al Autorității Naționale Sanitare Veterinare și pentru Siguranța Alimentelor nr. 352/636/54/2015 pentru aprobarea normelor privind eco-condiționalitatea în cadrul schemelor și măsurilor de sprijin pentru fermierii în România, cu modificările ulterioare.

Responsabil Prognoză și Avertizare,
Sonia Elena Ulea

